

www.Shobhe.pasokh.org :سایت □ @shobahat_mag :کانال ایستا □
shobhepajouhi.ir □ pasokh.tv □ pasokh.org □ spasokh.com □ wikipasokh.com □

شبهه

شبهه شناسی | گفتمان سازی و پاسخ گویی

ماهنامه ویژه پویش مطالعاتی دانشجویان و طلاب جوان
مرکز مطالعات و پاسخ گویی به شبهات (حوزه های علمی)
شماره چهل و نه | تیرماه ۱۴۰۵

۴۹

مباحثات

طنین آسمانی «مَثَلی لایبایع مثل یزید» در آخرین سخنرانی رهبر شهید انقلاب اسلامی در بیست و هشتم بهمن ماه ۱۴۰۴، همچون صاعقه ای بر پیکره استکبار جهانی فرود آمد؛ جمله ای که نه یک شعله زودگذر، که نقشه راهی بود برای تمام نسل هایی که در پی فهم معنای حقیقی عزت و آزادی هستند. اما این شعار از کجانشات گرفت و چه مفهومی را در خود جای داده بود که این چنین بر دل های میلیون ها انسان نشست و مهر تأییدی بر تمام مواضع انقلابی آن مرد بزرگ شد؟ برای پاسخ، باید به عمق کلام سیدالشهدا، امام حسین علیه السلام رفت که در آن مقطع حساس تاریخ، وقتی یزید فاسق از او بیعت خواست تا سباهی نام خویش را با چهره نورانی امام سفید کند، با کمال صراحت فرمود: **مَثَلی لایبایع مثل یزید**؛ یعنی شخصیتی همچون من، هرگز با کسی چون یزید بیعت نخواهد کرد، چرا که بیعت با ظالم، یعنی امضای ذلت و مشروعبیت بخشیدن به ستمگری که در میان بندگان خدا به گناه و تجاوز عمل می کند. رهبر شهید، این عبارت را از دل تاریخ بیرون کشید و با نگاه نافذ خویش، آن را به زمانه خود و به ماهیت همیشگی نظام سلطه تعمیم داد؛ ایشان فرمودند که ملت ایران با این فرهنگ غنی و پیشینه درخشانش، هرگز با سردمداران فاسد و سلطه گری که امروز بر سر کارند، بیعت نخواهد کرد

مَثَلی لایبایع مثل یزید

عقلانیت
انقلابی گوهری است که انقلاب اسلامی ایران را از بسیاری از جنبش های اجتماعی و سیاسی جهان متمایز می سازد. این مفهوم، که ریشه در ژرفای اندیشه ی اسلامی و تجربه ی گران سنگ چهار دهه ی اخیر دارد، نه به معنای کنار گذاشتن حرارت ایمان و غیرت دینی، که به معنای به کارگیری خردی پویا، حساب شده و مبتنی بر واقعیت ها در مسیر تحقق آرمان های والای نظام اسلامی است.

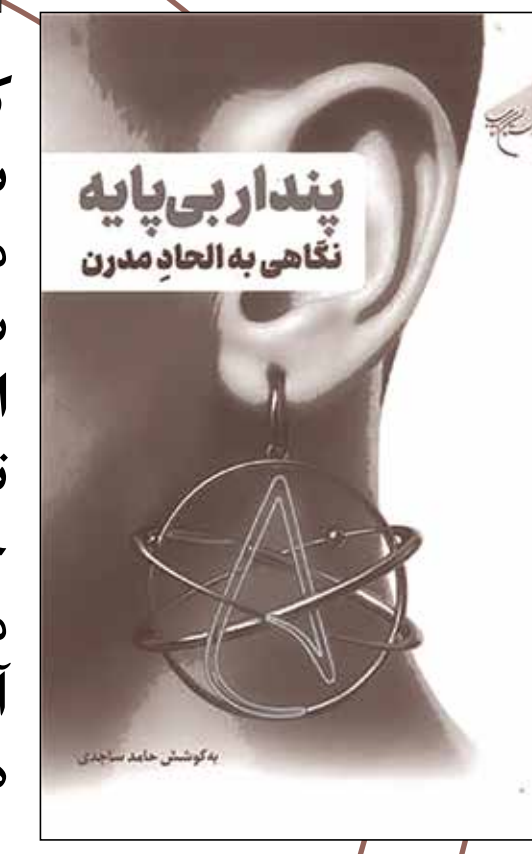
عقلانیت انقلابی، در تقابل با دواقت بزرگ است؛ از یک سو، محافظه کاری منفعلانه که در آن، ترس از هزینه ها و تغییرات، انسان را به انفعال و فرار از میدان عمل می کشاند؛ و از سوی دیگر، شتاب زدگی احساسی که بر پایه ی هیجانات زودگذر، مسیر حرکت را از صراط عقل و تدبیر خارج می سازد. در این نگاه، عقلانیت راستین یعنی محاسبه ی درست، محاسبه ای که با شناخت عمیق از تحولات اجتماعی، سیاسی و جهانی، زمینه ساز تحولاتی بنیادین در راستای ارزش های الهی و انقلابی می شود.

عقلانیت انقلابی

پندار بی پایه

کتاب پندار بی پایه (نگاهی به الحاد مدرن) اثری از مرکز مطالعات و پاسخ گویی به شبهات، با همکاری قطب تعمیق ایمان و باورهای دینی دفتر تبلیغات اسلامی، به کوشش حامد ساجدی است که در سال ۱۴۰۴ در ۱۳۶ صفحه منتشر شده است. این کتاب که به پیام حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی مرئین است، حاصل همایش بین المللی ادیان ابراهیمی و مواجهه با الحاد جدید به شمار می رود.

مایکل جوزف بیهی (Michael J. Behe)، نویسنده، بیوشیمیدان و اندیشمند کاتولیک آمریکایی، از مدافعان نظریه طراحی هوشمند در زیست شناسی است. آنچه در ادامه می آید، خلاصه ای از مقاله این دانشمند است که در کتاب پندار بی پایه منتشر شده است.

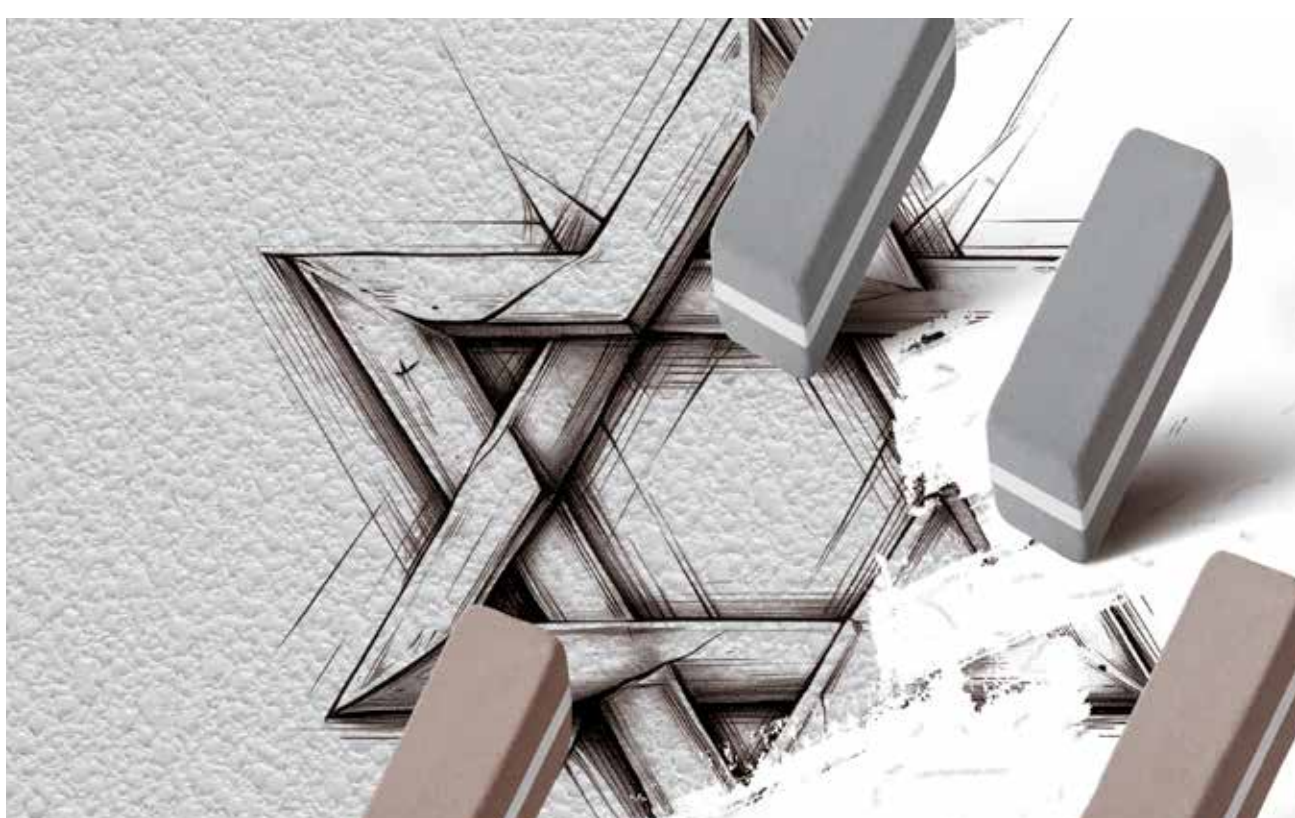

راز نصرت الهی

قرآن کریم در مواجهه با بحران ها و جنگ ها، تنها به گزارش رویداد های تاریخی بسنده نمی کند، بلکه از دل این حوادث، اصولی ماندگار برای هدایت جامعه مؤمنان استخراج می کند. مطالعه آیات مربوط به جنگ های احد و احزاب نشان می دهد که قرآن در سخت ترین شرایط، سه رکن اساسی را برای عبور از بحران معرفی می کند: حفظ امید، استقامت در میدان و اعتماد به نصرت الهی. این سه اصل، زنجیره ای به هم پیوسته اند؛ امید، زمینه استقامت را فراهم می کند و استقامت، جامعه را شایسته دریافت باری خداوند می سازد. نخستین اصل، حفظ امید حتی در شرایطی است که ظاهر حوادث از شکست حکایت دارد. جنگ احد نمونه روشنی از این حقیقت است. مسلمانان پس از نافرمانی گروهی از تیراندازان، با خسارت های سنگین روبه رو شدند و بسیاری از آنان مجروح یا شهید شدند. در چنین فضایی، انتظار طبیعی آن بود که روحیه عمومی فروپاشد و دشمن ابتکار عمل را به دست گیرد، اما قرآن درست در همین مقطع نازل شد و فرمود: **«وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ»**؛ در تعقیب دشمن سستی نکنید.

طرح انقلاب اسلامی برای نابودی اسرائیل

از ابتدای قرن بیستم، پروژه غرب برای منطقه غرب آسیا بر سه ستون استوار شد: تجزیه جغرافیایی امت اسلامی، استقرار حکومت های وابسته و تأسیس یک کانون راهبردی برای مدیریت منطقه. رژیم صهیونیستی مهم ترین حلقه این زنجیره بود؛ موجودیتی که صرفاً یک دولت ملی محسوب نمی شد، چرا که قرار بود به عنوان قلب نظم مطلوب غرب در جهان اسلام عمل کند. از همین رو، رژیم جعلی اسرائیل یک «پروژه تمدنی» است که وظیفه آن تثبیت هژمونی غرب در حساس ترین منطقه ژئوپلیتیکی جهان بوده است.

در برابر این پروژه، از دهه چهل شمسی طرحی دیگر متولد شد؛ طرحی که برخلاف بسیاری از جنبش های سیاسی معاصر، در اتاق های فکر قدرت های جهانی شکل نگرفت، طرحی که در مدارس دینی، حوزه های علمیه و در متن اندیشه شیعی تکوین یافت. امام خمینی (ره) هنگامی که مبارزه خود را آغاز کرد، صرفاً در پی جابه جایی یک رژیم سیاسی با رژیم دیگری نبود. او در واقع تعریفی تازه از انسان، جامعه و قدرت ارائه کرد. در این چارچوب، مسئله اصلی احیای «انسان قیام کننده» بود؛ انسانی که خود را اسیر قدرت های مسلط نمی داند و قادر است در برابر نظم جهانی موجود ایستادگی کند.

جهان انتخاب های ما

همه مادر طول زندگیمون بارها شنیدیم که فلان کار اشکال داره یا این پول حرامه، اما خیلی وقت ها این هشدارها در حد یک کلام ساده می مونن و به عمق وجودمون نفوذ نمیکنن. تا اینکه به روز می رسیم به کلامی از امام حسین علیه السلام که مثل یه شوک، مغز و دلمون رو تکان میده. ایشون به یه جمعیتی که در کربلا مقابل بشون برای جنگیدن وایستده، می فرمایند: «غذاهای شما از حرام فراهم آمده، شکم هاتون از حرام پر شده و همین، دل هاتون رو قفل کرده». یعنی چی؟ یعنی اون لجابت و نپذیرفتن حق، اون کج خلقی و بیراهه رفتن، ریشه اش به جای دیگه است: تو همون نونی که خوردیم، تو همون پولی که خرج کردیم، این حرف، یه هشدار ساده اخلاقی نیست؛ یه هشدار وجودی است که میگه نسل ها و سرنوشت ها ممکنه با یه لقمه ناپاک گره بخوره.

برای اینکه این حرف رو درک کنیم، باید به نگاه ساده به قانون تأثیر و تأثر در این دنیا بپردازیم. عالم ماده، یه سیستم به هم پیوسته است؛ هیچ چیزی بی اثر نیست.

منتشر شده

بعثت امت اسلامی

حلقه واسطه میان انقلاب اسلامی و پنداری جهانی

یکی از مهم ترین پرسش هایی که امروز در برابر جریان انقلاب اسلامی قرار دارد، این است که نسبت انقلاب اسلامی ایران با آینده امت اسلامی چیست؟ آیا انقلاب اسلامی صرفاً حادثه ای در محدوده جغرافیای ایران است، یا باید آن را حلقه ای از یک سنت تاریخی و الهی دانست که غایت آن بیداری امت اسلامی و سپس شکل گیری جبهه جهانی حق است؟ برای پاسخ به این پرسش، ابتدا باید به الگوی بعثت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله توجه کرد. همه مورخان مسلمان بر این نکته اتفاق دارند که حرکت تمدن ساز اسلام از بعثت آغاز شد. بعثت، صرفاً آغاز رسالت یک پیامبر نبود، بلکه نقطه شروع یک تحول اجتماعی و تاریخی بود که در چند مرحله تحقق یافت. نخست، بعثت در جان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله تجلی یافت و ایشان را برای مأموریت الهی آماده ساخت. سپس این بیداری به نزدیک ترین یاران ایشان سرایت کرد و هسته نخستین جامعه مؤمنان شکل گرفت. در مرحله بعد، دعوت اسلامی سراسر جزیره العرب را دربر گرفت و ساختار سیاسی و فرهنگی آن را دگرگون ساخت. سرانجام، این حرکت از مرزهای عربستان عبور کرد و به یک پیام جهانی تبدیل شد.

مثل پیامبران

دینی نیز اگر تنها به ایراد سخنرانی اکتفا کند، نقش خود را به انتقال اطلاعات تقلیل داده است؛ اما اگر دغدغه اصلاح و رشد مخاطب را داشته باشد، باید همچون طیب روح، با صبر، شناخت و دلسوزی در کنار او بماند همچنانکه امیرالمومنین علیه السلام در مورد پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «طیبٌ دَوَّازٌ بِطَبِّهِ».

دقیقاً از همین جات تفاوت تبلیغ اسلامی با پروپاگاندا آشکار می شود. هدف پروپاگاندا، اقناع مخاطب به هر وسیله ممکن است؛ حتی اگر این اقناع با بزرگ نمایی، تحریف واقعیت یا تحریک احساسات همراه باشد. اما تبلیغ اسلامی بر حقیقت، حکمت و اختیار انسان استوار است.

